

Formation of moral values of youth

Viktor Korolenko

Mykolaiv National Agrarian University, Mykolaiv

<https://orcid.org/orcid.org/0009-0006-5484-3945>

Abstract. *The theses analyze the problems of moral formation of a child with the help of the family. The pedagogical and psychological influence during the educational process is characterized. An analysis of the experience of parents' educational work was carried out. The importance of parents' ability to use their experience in the educational process is indicated.*

Keywords: *moral, knowledge, conduct, value, education.*

Формування моральних цінностей молоді

Віктор Короленко

Миколаївський національний

аграрний університет, м. Миколаїв

<https://orcid.org/orcid.org/0009-0006-5484-3945>

Анотація. *У тезах проаналізовано проблеми морального формування дитини за допомогою сім'ї. Схарактеризовано педагогічний і психологічний вплив під час виховного процесу. Проведений аналіз досвіду виховної роботи батьків. Вказується на важливість уміння батьків використовувати свій досвід у виховному процесі.*

Ключові слова: *мораль, знання, поведінка, цінність, виховання.*

Найважливішою сферою взаємодії між людиною та суспільством є мораль, що виступає як особливий спосіб практично-духовного освоєння дійсності. Протягом усієї історії людство прагнуло до гідного і щасливого життя, що базується на ідеалах добра, справедливості, чесності, вірності, людяності та взаємодопомоги. В усі часи моральні цінності та ідеали відображали глибокі прагнення людства, відкривали перспективи для вдосконалення суспільства та надавали високий духовний сенс життю.

Людське прагнення досягнути природу етичних цінностей та зрозуміти закономірності розвитку моралі є важливим для успішної орієнтації в життєвих ситуаціях, визначення сталих цілей і свідомого наповнення життя ціннісним змістом. Моральні цінності сприяють розвитку моральної самосвідомості

особистості, формують відчуття особистісної відповідальності за власне моральне вдосконалення та навчають свідомо дотримуватися етичних норм.

Моральні цінності виступають орієнтирами для поведінки людини. Вони діють не лише тому, що їх приємно враховувати у рішеннях, а й тому, що цінності надають людині свободу. Моральні цінності завжди проголошуються у формі, що вимагає їх практичного втілення. Дотримання моральних норм сприймається як необхідність, а їх невиконання викликає почуття провини, що непокоїть совість.

У моральних цінностях закладено всі важливі для людини сенси, але найглобальнішим з них є сенс життя, що полягає у ставленні особистості до себе та суспільства, усвідомленні свого місця у ньому і соціального значення своїх дій. Людина повинна бути впевнена, що її індивідуальне життя є потрібним не лише їй, а й іншим людям та суспільству. Вірне розуміння сенсу життя надає етичну силу, що допомагає подолати життєві труднощі. Для людини важливий не лише результат її дій, але й сама діяльність і потреба в ній.

Варто зазначити, що в сім'ях із жорстким контролем і суворими покараннями більше шансів виростити особу без міцної моральної основи, яка не усвідомлює нічого, окрім страху покарання. Така людина прагне до своїх цілей, уникаючи зовнішнього контролю, і не звертає уваги на страждання оточуючих. Натомість у сім'ях, де домінують доброзичливі та довірливі стосунки, діти виховуються з сильною моральною основою, маючи високий рівень внутрішнього самоконтролю та моральної рефлексії. Людина, що росте в атмосфері любові та турботи, глибоко засвоює моральні норми та ідеали, співчуває оточуючим і не прагне чинити зло [1; 2].

Лише дотримуючись прав інших людей і виконуючи свої обов'язки, особа може сприяти благу інших. Це сприяння передбачає вчинки, які відповідають ситуаціям і людям, що до них причетні.

Список використаних джерел

1. Короленко В. Л. Значення сім'ї у вихованні сучасної особистості. Актуальні проблеми сучасної науки та освіти: матеріали XII міжнар. наук.-практ. конф., (м. Львів, 29-30 серпня 2024 р.). Львів : Львівський науковий форум, 2024. С. 49-51.

2. Короленко В. Л. Особливості морального формування старших школярів // Приоритетні напрямки вирішення актуальних проблем виховання : міжнар. наук.-практ. конф. Харків, 2014. С. 107-108.